

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• F R A M K R I S T M E N N F R A M •

6 3 Å R G A N G

18. OKTOBER 1951

A V I N N H O L D E T :
BIBEL OG BIBELLESNING - UNGDOMSDAGEN - DIK-
TERENS RELIGJØSE ERFARING II - KRITIKK I SJELE-
SORGEN - CORONA BENIGNITATIS ANNI DEI -
JOSEFINE AV NORGE-SVERIGE - UNGDOMMEN OG
SAMFUNNET - PERSONALIA - UTENLANDSNYTT
NESTE NUMMER KOMMER 1. NOVEMBER 1951.

NR.

37

38

VÅRE KIRKER

Gudstjenester på søn- og helligdager

OSLO

St. Olavs kirke, Akersv. 1.
Sokneprestkontoret, tlf. 41 41 61
(Prestegr. og Biskopen 42 52 87).
Kl. 7: Stille messe.
Kl. 8.15: Fromesse m. preken.
Kl. 9.45: Low Mass. English Sermon.
Kl. 11: Høgmesse m. preken.

St. Hallvards kirke, Urtegt. 29.
Soknepresten, tlf. 68 08 68.
Kl. 8: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

St. Dominikus kirke, Neuberggt. 15.
Dominikanerne, tlf. 44 23 24.
Kl. 7.30: Fromesse.
Kl. 10.30: Høgmesse m. preken.

Jesu Hjerte kapell, Nyv. 17, Stabekk.
Soknepresten, tlf. 53 77 35.
Kl. 9.05: Fromesse.
Kl. 10.45: Høgmesse.

Grefsen kapell, Gladsveg 23.
Prestegården, tlf. 37 45 90.
Kl. 9.30: Høgmesse.

Vår Frue Villas kapell,
Montebello, Smestad.
Prestegården, tlf. 55 81 21.
Kl. 8.30: Høgmesse.

ARENDAL:

St. Franciskus kirke, Tyholmen.
Soknepresten, tlf. 2209.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.45: Høgmesse.

BERGEN:

St. Paul kirke, Christiesgt. 16.
Soknepresten, tlf. 15 410.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

DRAMMEN:

St. Laurentius kirke, Cappelens gt. 1.
Soknepresten, tlf. 2019.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

FREDRIKSTAD:

St. Birgitta kirke.
Soknepresten, tlf. 1438.
Kl. 8.15: Ottesang. Kl. 10.30: Høgm.

HALDEN:

St. Peter kirke, Kr. V.s pl. 1.
Soknepresten, tlf. 1168.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

HAMAR:

St. Torfinn kirke, Torggt. 113.
Soknepresten, tlf. 1751.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HAUGESUND:

St. Josef kirke, Haraldsgt.
Soknepresten, tlf. 3195.
Kl. 8.30: Fromesse. Kl. 11: Høgmesse.

HØNEFOSS:

St. Theresia kirke, Vesterntangen.
Soknepresten, tlf. 266.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

KRISTIANSAND S.:

St. Ansgar kirke, Kirkegt. 3.
Soknepresten, tlf. 4225.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

LILLESTRØM:

Søndag 11. oktober kl. 11. Sang-
messe med preken.

PORSGRUNN:

Vor Frue kirke, Sverresgt.
Soknepresten, tlf. 644.
Kl. 7.45: Fromesse. Kl. 10.30: Høgm.

STAVANGER:

St. Svithun kirke, Dronningsgt. 8.
Soknepresten, tlf. 25534.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

SYLLING:

St. Hallvard kapell.
Presteboligen, tlf. 9028.
Kl. 9.30: Høgmesse.

TØNSBERG:

St. Olavs kapell.
Soknepresten, tlf. 2238.
Kl. 8: Fromesse. Kl. 10.30: Høgmesse.

Minn de døde på Allesjeles dag
— 2. november —

Agnes

Blomsterforretning
Ullevålsv. 10
(like v. Vår Frelsers gravlund)

St. Olavs-laget, Oslo

arrangerer

B A S A R

i foreningslokalet, Akersveien 5

fra 14. til 23. oktober.

Utbyttet går til kirkelige formål.

Lørdag 20. oktober kl. 17: Barne-
aften.

Søndag 21. oktober: Åpent etter
høymessen. Kl. 20: Kunstnerisk
underholdning.

Tirsdag 23. oktober kl. 20: Siste
aften.

Velkommen til basaren!

Styret.

St. Hallvardslaget - Oslo

B A S A R

til inntekt for kirkens oppusning
holdes i dagene fra 11.—26. nov.

Vi er takknemlige for gaver store
og små, likedan ser vi gjerne at
De besøker oss.

Basarkomiteén,
Urtegt. 29/31.

Liturgisk kalender:

SØNDAG 21. OKTOBER: 23. søndag etter Pinse. Ep. Filip. 1, 6—11. Ev. Matt. 22, 15—21. Mandag og tirsdag: Ferialdager. Onsdag: Erkeengelen Gabriel. Torsdag: Chrysanthius og Daria, mart. Fredag: Evarist, pave, mart. Lørdag: Vigilien til apostl. Simon og Juda.

SØNDAG 28. OKTOBER (24. s. etter Pinse): Kristi Konge-fest. Ep. Kol. 1, 12—20. Ev. Joh. 18, 33—39. Mandag: Simon og Juda, apostl. Tirsdag: Ferialdag. Onsdag: Vigilien til Allehelgenfest. Torsdag: Allehelgenfest. Fredag: Alle sjelers dag. Lørdag: I oktaven for Allehelgen.

SØNDAG 4. NOVEMBER: Feiring av Allehelgenfesten.

OBS! Kollekten på Allehelgenfest tilfaller bladet «St. Olav».

ST. OLAV

Redaktør:

Dr. theol. I. Hansteen Knudsen.
Telefon 42 37 43. Akersv. 5, Oslo.

Redaksjon og ekspedisjon:

Akersv. 5 I. Telefon 42 37 43.

St. Olavs eksp. og forlag: 9.30—16,
unntatt mandag. Lørdag: 9.30—13.
Utbetalinger kun tirsdag kl. 13—14.

Abonnementspris: Kr. 3.00 pr. kvar-
tal, for utlandet + avisporto.

Abonnement tegnes i ekspedisjonen
og på ethvert postkontor.

Annonser må være innsendt innen
onsdag aften.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

63. ÅRGANG

18. OKTOBER 1951

NR. 37-38

Bibel og bibellesning

Av dominikanerpater A. J. Lutz

I 2. halvdel av kristendommens første århundre frembrakte Den apostoliske tradisjon en rekke skrifter som er enestående verdifulle vitnesbyrd om den kristne Apenbaring. Samlingen av disse bøker kaller vi «Det nye Testamente». De taler nemlig alle om den nye vennskapspakt Gud sluttet med menneskeheten da Han sendte sin Sønn som Frelser til jorden. De fire første skrifter er de fire *Evangelier*. De er ikke de første som ble skrevet, men de står først i den rekkefølge som ble valgt til de kirkelige utgaver av Det nye testamente. «Evangelier» heter de fordi deres innhold er «det glade budskap» om Guds rike. De taler om Jesu liv, død og herlighet. De gir oss utdrag av Jesu taler. De beretter om talrike undergjerninger som vitner både om Jesu guddommelige makt og om hans grenseløse kjærlighet til oss mennesker.

Etter Evangeliene kommer boken om «*Apostlenes gjerninger*», som gir en kortfattet oversikt over den virksomhet som apostlene, især Petrus og Paulus, utfoldet for å grunnlegge og befeste de første kristne menigheter i Palestina og i den gresk-romerske verden. Så følger en rekke av de *brev* som apostlene skrev, enten til visse menigheter eller til enkeltpersoner, for å oppmuntre, formane, trøste, eller for å svare på spørsmål, rette på misbruk og misforståelser, og veilede de kristne til en innerligere forening med Kristus i tro, håp og kjærlighet. Til slutt kommer *Johannes Apenbaring*, et gripende profetisk utsyn over Kirkens skjebne i denne verden og dens endelige seier over de anti-kristne makter.

En lignende samling av hellige bøker var blitt skrevet i *Den gamle pakt*. Et folk av Abrahams ætt var blitt utvalgt av Gud og hadde fått det kall å bevare troen på den sanne Gud midt i en hedensk verden, og håpet på en Frelser. For en Frelser skulle gå ut av dette folk, og hele menneskeslekten skulle ved Ham bli utfridd fra synden og den evige død. Gudinspirerte profeter skildret det utvalgte folks historie, dets syn på verdens opphav, den lov det fikk av Gud, dets

gjentatte frafall, etterfulgt av Guds straffedom og barmhjertige tilgivelse. Men fremfor alt ville de hellige forfattere holde troen på det kommende Gudsrike levende. Det er denne tanke som skaper den indre sammenheng mellom Det gamle testaments bøker, og samtidig forbinder dem organisk med Evangeliene og apostlenes øvrige skrifter.

Hele *Bibelen*, d.v.s. hele samlingen av Den gamle og Den nye pakts bøker, er «inspirert». Hva vil dette si? Inspirasjon finner vi også eller — i livet, især i kunsten. Men den bibelske inspirasjon er av en meget høyere art enn den som kommer til uttrykk i poesi, musikk, maleri o.s.v. Det som begeistrer kunstneren, det som vekker hans virkelyst, samler hans åndelige krefter og gir hans verk skjønnhet, det er en «idé» som en dag slo ned i hans sjel, eller også modnet ved lange overveielser. Den idé, så plutselig den enn kan lyse opp, er allikevel en frukt av hans naturlige intuisjonsevne. De bibelske forfattere derimot skriver under en guddommelig makts innflytelse, under en overnaturlig bistand av Den hellige ånd. Den idé som er sjelen i deres skrifter er Guds evige frelsesplan, ufattelig for all skapt forstand når den er overlatt til seg selv. Den kraft som beveger dem er Guds evige kjærlighet som vil dra alt til seg ved sin Sønn.

De planlegger nok hver sitt verk med sin menneskelige forstand og vilje. De gjør bruk av de kunnskaper de har samlet, og av den kunstneriske fantasi de eier. Er det historie de skal skrive, så skaffer de seg opplysninger, leter etter dokumenter, akkurat som enhver samvittighetsfull historiker. Hver eneste setter sitt personlige preg på sitt verk. Men alle disse menneskelige egenskaper, evner og kunnskaper løftes opp på et overjordisk plan av Guds Ånd som tar dem i sin tjeneste for å kunngjøre for menneskene det Mysterium som var evig skjult i Gud: Menneskeslektens frelse ved Jesus Kristus. Alt det Bibelen inneholder av historie, poesi, lignelser, allegorier,

moralske formaninger, visdomsord, lar skinne gjennom det ene store faktum som er avgjørende for hele menneskeslektens evige skjebne: Kristi frelsesgjerning.

Nu står vi like overfor et alvorlig spørsmål: hvordan vet vi at disse skrifter virkelig ble til under en guddommelig inspirasjon? «Det er Bibelens innhold som forvisser oss om det», svarer man. «Disse bøker kan ikke annet enn å komme fra Gud, ellers kunne de ikke oppløfte vår sjel til Gud som de gjør».

Vel, men det samme sier også muhamedanerne om Koranen. Forøvrig kjenner vi kristne ikke så få religiøse skrifter som ikke regnes blant de inspirerte og som allikevel vekker i vår sjel mektige følelser av tro, tillit, trøst, og som undertiden kan hensette oss i en tilstand av underfull gudsnærhet i forening med vår Frelser, mens mange kapitler i Bibelen lar oss kolde. Ignatius fra Antiokias brev f. eks. eller enkelte «Acta martyrum», eller St. Augustins «Confessiones», eller boken om «Kristi etterfølgelse», eller Teresia av Avilas selvbiografi o.s.v. griper oss meget sterkere enn f. eks. de kapitler i Bibelen som taler om syndige feiltrinn, eller om den mosaiske spise lov og alle de rene og urene dyr, eller om en mengde materielle enkeltheter i den israelitiske gudstjeneste, o. l. Alt dette får nok religiøs verdi når vi ser det i sammenheng med Kristi Frelsesmysterium som Den gamle pakt og Israels historie innvarsler. Men hvem har denne sammenheng alltid så klart for øye, at jordiske, ofte frastøtende enkeltheter, ikke virker forvirrende på den gudsøkende sjel?

Heller ikke for Det nye testamentes vedkommende er den religiøse opplevelse et absolutt sikkert bevis på dets overnaturlige inspirasjon. I den kristne oldtid hersket det meningsforskjell om de inspirerte bøker. Falske evangelier og falske apostelbrev var i omløp. Pave Clemens I's brev til korintierne, forøvrig et meget verdifullt vitnesbyrd om Den apostoliske tradisjon, ble lenge betraktet som jevnbyrdig med apostelbrevene. Så sent som i det 16. århundre hersket det endel usikkerhet. En så dyp religiøs natur, en så alvorlig bibelforsker som Martin Luther, mente f. eks. at han måtte forkaste Jakobs brev som helt blottet for evangelisk ånd.

Det er altså fåfengt å ta vår egen religiøse erfaring som norm når det gjelder å avgjøre hvilke bøker som har sitt utspring i Den hellige ånds inspirasjon. Vi må gå en annen vei. Med hensyn til Det nye testamente er det grunnleggende faktum det at de hellige bøker er et vitnesbyrd om den sannhet som Kristus har betrodd sine apostler, altså en frukt av det apostoliske læreembete, d.v.s. den livsfunksjon i Kirkens organisme gjennom hvilken alle troende får en klar og fast bevissthet om Åpenbaringsens innhold. «Den som hører dere, hører meg». «Likesom Faderen har sendt meg, sender jeg dere». Det er altså Kirkens læremyndighet som på Kristi vegne sier oss hvilke bøker er bestandeler av Bibelen. «Den hellige ånd og vi har vedtatt», denne erklæring fra det første kirkemøte (Apostelgj. 15), gjelder for alle avgjørelser fra det apostoliske læreembete.

Hva Den gamle pakts bøker angår, så er de nok ikke en frukt av Den apostoliske tradisjon. De vitner om den del av den guddommelige Åpenbaring

som var betrodd folket Israel. De gir uttrykk for det utvalgte folks tro og håp. Men nettopp derved vitner de om det kristne frelsesmysterium, slik som Israel kjente det, nemlig skjult under sløret av bilder og profetiske løfter, som først etter en lang rekke av sekler skulle gå i oppfyllelse. «I troen døde de uten å ha oppnådd det som var lovet, men de så det fra det fjerne og hilste det og vedkjente seg at de var fremmede og pilgrimer på jorden» (Hebr. 11, 13). Også Den gamle pakts åpenbaring er således en bestanddel av de guddommelige goder som Kristus betrodde sin Kirke, og som den apostoliske autoritet, under Den hellige ånds ledelse, bevarer og forvalter.

For den samme autoritet som sier oss hvilke bøker som er inspirert, er også den eneste som med absolutt sikkerhet kan føre oss til den riktige forståelse av de hellige bokens overnaturlige innhold. Visstnok har også historikere, arkeologer, filologer og andre vitenskapsmenn en viktig innsats å gjøre når det gjelder de hellige teksters riktige tolkning. Bibelen er sannhet fra Gud, men også her kan vi si at «Ordet er blitt kjød». Den himmelske sannhet ifører seg en menneskelig språkdrakt. Den taler i litterære former som er lånt fra en tidsbestemt kultur og preget av nasjonal egenart som ofte er nokså fremmed for oss. Den opptrer under skikkelsen av historiske fakta som ligger på den profane vitenskaps område. Men alt dette er uttrykksformer for Guds underfulle inn gripen i menneskeslektens utviklingsgang, for en Åpenbaring som ligger høyt over all naturlig menneskelig fatteevne. Gud alene kjenner det Guddommelige. Skal mennesker undre seg om de guddommelige ting, så er det ikke nok at de har doktorgraden i gresk og hebraisk, eller i historie og antikk folklære. Det er ikke engang nok at deres viten er forenet med en from tro på Gud og Kristus. De må ha en misjon fra Gud.

Det er den misjon Kristus ga sine Apostler og deres etterfølgere i apostelembetet. I forening med Den hellige ånd vitner de om Ham, om Hans lære og om Hans verk. Visstnok bor Den hellige ånd i alle kristne. Alle er Den hellige ånds templer og hører Hans vitnesbyrd i sin sjels indre. Men hvorfor? Fordi de er «lemmer på Kristi Legeme». Fordi de lever forenet med Kristus i Kirken og er delaktige i Hans liv som Guds Sønn i organisk samfunn med alle andre. «Vær derfor lydige mot de prester som er i Kirken, mot dem som er Apostlenes arvtagere og som ved den biskoppelige suksesjon, etter Faderens vilje, har fått en sikker nådegave til forkynnelsen av sannheten. Hva de andre angår: den som holder seg borte fra Apostlenes etterfølgere, vær på vakt mot dem». (St. Irenæus)

A. J. Lutz O. P.

Vi må tilstå at vi imøteser resultatet av kollekten på Allehelgensdag søndag 4. november med særlig spenning. «ST. OLAV», som hårdt trenger til enhver form for økonomisk støtte.

„Se, jeg er Herrens tjener”

Av
Ungdomsfor-
bundets
formann,
Torfinn Juell.

Hvert år på Kristi Kongefest samler de katolske ungdomsforbund i Norden sine medlemmer til felleskommunion under en felles intensjon. Fra fjern og nær, i Danmark, Finland, Norge og Sverige, strømmer de unge på denne dagen til sine soknekirker for å forene seg med sine trosfeller i den hellige kommunion og i bønn for vårt felles arbeid. Dette begynner nå etter hvert å bli en tradisjon, men det er en tradisjon som *lever* og som nettopp ved de stadig skiftende intensjoner fører seg etter utviklingen og behovet innenfor ungdomsarbeidet. Intensjonen er nemlig ikke bare et slagord for ungdomsdagen. Den er bygget på de erfaringer vi har gjort i ungdomsarbeidet og peker på de mål vi må sette oss hvis vårt arbeid virkelig skal bære frukt.

Intensjonen i år er valgt av ungdommen i Nord-Norge og lyder «SE, JEG ER HERRENS TJENER». Dette er ord vi alle kjenner. Vi vet at de først ble uttalt av Maria da engelen fortalte henne at hun skulle føde verdens frelser. Vi vet også at millioner og atter millioner av mennesker har gjentatt dem etter henne ned gjennom århundrene i Angelus-bønnen. Men hvorfor velger vi dem til intensjon nettopp på ungdomsdagen 1951? Hva betyr de for Nordens unge katolikker idag? Jeg skal bare nevne to ting som kan hjelpe til å sette intensjonen i det rette perspektiv.

For det første har Kirken nettopp i år igjen understreket overfor hele verden den plass Maria inntar i vårt trosliv ved å erklære som dogme at Maria ble opptatt i himmelen med legeme og sjel. Det var ikke en «populær» erklæring. Den vakte en storm av forbitrelse og spott både hos ikke-katolske kristne og hos mennesker som ikke bekjenner seg til den kristne religion. For oss katolikker var den kanskje framfor alt en ny påminnelse om den sentrale plass Maria hadde i forløsningsverket, en anledning til å ta

opp til revisjon den plass hun har i vårt daglige fromhetsliv. Og Ungdomsdagens intensjon følger denne linje. I ordene «SE, JEG ER HERRENS TJENER» ligger nemlig alt det i Maria som gjør at hun inntar en så sentral plass i den katolske religion: hennes verdighet som Kristi mor, hennes totale hengivelse i Guds vilje og hennes grenseløse ydmykhet. Derfor er årets intensjon en oppfordring til å gi Maria den plass hun burde ha i vårt liv. Vi trenger hennes mektige forbønn og den kjærlighet hun omfatter alle Guds barn med. Hun har selv fulgt Kristus i oppveksten fra barndom til manndom og hennes morshjerne vil forstå de problemer og vansker vi strir med i ungdomsarbeidet. Hvis vi stoler på hennes forbønn vil hun aldri svikte oss.

Men vi kan også se Ungdomsdagens intensjon på en annen måte. På samme måte som Maria for over 1900 år siden var det instrument Gud valgte for å gi sin Sønn til verden, på samme måte vil Gud at vi skal bringe Kristus tilbake til menneskene i dag! Det høres kanskje fantastisk ut, men gjennom dåpens og fermingens sakrament har Gud kalt oss til å arbeide for seg. Alt avhenger av vårt svar på dette kallet. Og her er det Maria må være vårt store forbillede. Da hun fikk sitt kall med alle de ydmykelser, vanskeligheter og sorger det medførte svarte hun uten å nøle «SE, JEG ER HERRENS TJENER». For oss er kallet ikke på langt nær så tungt som det må ha vært for henne og allikevel er vi ofte så lite villige til å følge det! Vi sukker og oier oss og finner på alle slags unnskyldninger og utveier: «Jeg har ikke tid». «Det kan da ikke være meningen at akkurat jeg.....» Det er meningen, og med Guds hjelp får vi også tid og krefter til å følge kallet. Gud legger ikke byrder på et menneske uten å gi det nåde til å bære dem. Det visste Maria og derfor kom hennes svar uten frykt eller nølen!

Der er mange andre tanker som knytter seg naturlig til Ungdomsdagens intensjon. Jeg skal ikke forsøke å utdype dem her, det må hver enkelt av oss gjøre på den måte og på de punkter som passer best. Men la oss alle i året som kommer arbeide dit hen at vi, når Gud kaller, kan svare med Maria: «SE, JEG ER HERRENS TJENER».

Torfinn Juell.

Ungdommen og samfunnet

« — Jeg har ikke gjort noe annet siden 1914 enn å studere samfunnet, og det er blitt mer og mer klart for meg at en tilbakevenden til de gamle fundamenter — familie, moral, religion — er en absolutt betingelse for samfunnets fortsatte eksistens. Og skal det skje, kreves en målbevisst totalinnsats for å gjenreise disse idealer hos all norsk ungdom», uttalte den kjente sosiolog professor dr. Ewald Bosse nylig til en Oslo-avis.

Dikterens religiøse erfaring II

Av dr. philos Pavel Fraenkl

Den som har uttalt ordene *dikter* eller *diktning* har videre sagt: *opplevelsen av seg selv, tingene og verden som en ytterst virkelig og stadig nærværende hemmelighet*. Det er det franskmennene (f. eks. Henri Bremond i sin bok «Bønn og diktning», Paris 1926) kaller «l'expérience mystérieuse» en indre erfaring som er både gåtefull og nøyaktig på samme tid.

Goethe så selve diktningens vesen i den «eksakte fantasi» og Dostojevskij ropte en gang eksaltert: ingen ting er så fantastisk i livet som virkeligheten selv! Den moderne estetikk's åndefar og leder, Benedetto Croce, filosoferer slik: Dersom kunst er noe mer enn bare uttrykk (l'espressione), ingen kan si hva dette «mer» består i. For dette «mer» er ikke ekspresjon, men hemmelighetens åpenbaring, — en prosess som ikke mer uttrykker og benevner tingene, men på en synsk vis erkjenner deres innerste kjerne. Og den kan ikke være noe annet enn hemmelighet, mysterium. For den representative engelske dikter T. S. Eliot er diktning «an escape from emotion», altså en flukt fra det emosjonelle plan. Poesien uttrykker ikke personligheten, mener han, men det motsatte: «an escape from personality», en midtpunktfløyende indre kraft, hvis resultat er ikke den sansebundne emosjon, men «revelation» en åpenbaring som har synsk og meget konkret innhold (smlg. hans «Tradition and the Individual Talent», 1920).

Denne opplevelse av seg selv og naturen, av samfunnet og hele verden som noe irrasjonelt behøver i og for seg ikke være noe utpreget religiøst. Dikter er den som erkjenner og benevner tingene *direkte*, med deres opprinnelige navn. Han befrier bilde og ord fra deres tilstøvede, automatiserte vane-panser og lar dem oppleve på nytt i deres første ungdom, i deres opprinnelige hemmelighetstilstand. Å se og føle verden som mysterium er uavhengig av diktningens tematiske side. Derfor kan vi også forstå at den store sosiale og revolusjonære diktning i Sovjet-Samveldet — f. eks. Majakovskij — med sin ytterst konkrete, vekkende og virkelighetsnære, prole-tar-tematikk (russerne ville si: den anti-idealistiske) er ikke fri for det uhandgripelige dikteriske fluidum. Majakovskijs poesi forener det tjenende sosiale innhold med en dikterisk, hemmelighetsfull følesans, — den antaster tingene, menneskeskjebner og det nye liv ikke med dogmatiske begreper, men med magiske ord-sammenheng, som så å si skaper flere og varme samholdsbånd innen den lesende menighet.

For dikter er samtidig den som makter å avsløre under den empiriske virkelighet flere, tettere og dypere forbindelser i sin nyoppbygde dikteriske kosmos; han ser enkeltheter i stadig underjordisk sammenheng og føler derfor verden med et mer foruroliget sosialt ansvar. Der finnes ikke isolerte skjebner og hendelser for ham. En sosialistisk dikter i 20-årene gleder seg f. eks. i sitt dikt over sin unge elskedes renhet. Men samtidig blir han overfalt av angst at

kanskje nettopp denne kvinnelige uberørthet må bli løskjøpt i den usynlige kosmiske sammenheng av en nedsunket gatepikes trøstesløse skjebne i en amerikansk nattbar. En vei blir flettet sammen med en annen som ingen har tenkt på og ingen har oppdaget.

Teologene vil si oss at Kirkens usynlige liv og åndelige helse her på jorden bestandig må opprettholdes og gjenopprettes ved kollektiv forbønn, der ukjente ber for de ukjente. Verdslighetens og syndens byrde i Kirken blir aldri bare *din* private sak som ikke vedkommer andre; den faller ikke bare på den enkelte, men på *hele* Kirken. Derfor må den også bli avveiet og løskjøpt av mange fromme sjeler som helt vil samle seg om meditasjon og bønn for oss lunkne eller syke lemmer på Kristi mystiske legeme. Og slik møter vi ofte i den dikteriske og alltid i den religiøse erfaring denne beslektede opplevelse av seg selv, verden og Gud som mysterium. For en virkelig dikter er selve det *jordiske* liv han elsker og tar del i, mysteriets uuttømmelige kilde. I vårens kraftformyende rytme og nattfiolenes usynlig-synlige vekst, i poplens lette hvisken og årenes myke, kjærtegnende berøring som forteller båten om den lyse sommer-natt, i det første håndtrykk og morens salige smerte, i solens vuggende vei som strålene har bygd over de glitrende bølger, i brød og vin, ild og hjem, i alt som er virkende og virkelig finner en stor dikter hemmelighetens språk og tyder det.

*Und drängt nicht alles
nach Haupt und Herzen dir,
und webt in ewigem Geheimnis
unsichtbar sichtbar neben dir?*
(Goethe i Faust.)

Dette er prisen en mann eller kvinne må betale for å fødes som dikter og gjenfødes i den dikteriske akt: å oppleve og forme de *usynlige* handlinger i menneskesjelen og naturen ikke bare som lignelse, men som den mest virkelige og synlige *virkelighet* selv. Å tiltinge seg så å si adgang til tingenes og hjertenes innerste grunnlag, til sjelens mest skjulte eller halvglemte morsmål, til den mest almengyldige lovmessighet som likevel blir legemliggjort i en uigjentagelig form i dette førstefødte øyeblikk bare for deg og bare hos deg i sin absolutte gyldighet.

*O world invisible, we view thee
O world intangible, we touch thee
O world unknowable, we know thee
Inapprehensible, we clutch thee*
(Francis Thompson.)

Slik blir den usynlige verden sett av en dikter, den uberørte berørt, den ukjente erkjent, den ubegripelige grepet og formet. Den dikteriske akt som hemmelighetens åpenbaring i ord-musikk og billed-magi er det sentrale i diktningens hele historie. I antikken — hos Homer eller Platon — blir derfor diktere oppfattet

som selve gudenes utsendinger og bud. Det er gudene selv som taler gjennom dem når de dikter, tror Platon. Og forestillingen om «poeta-vates» (dikterspåmann), dikter som hemmelighetens innvidde tolk og synske profet, er utbredd både i den greske og den romerske diktning.

Allerede i det gammeltestamentlige «Diktet om Ijob og hans tre venner» (omhyggelig og samtidig med dikterisk flukt oversatt av Sigmund Mowinckel, Kra., 1924) har på de viktigste steder denne visjonære åpenbaringskraft over seg.

Jeg hadde bare hørt om deg før, men nu har jeg sett deg selv, derfor tar jeg tilbake mitt ord og gjør bot her i aske og støv.

Og Ijobs sterkeste metafysiske smerte er nettopp det motsatte av hans siste takknemlige lykkefølelse: «Nu har jeg sett deg». Det er de ordene der han skriver sin famlende usikkerhet, sin letende tørst etter Gud som skjuler seg ennå for ham, — sannelig er han «Deus absconditus»!

Jeg prøver gå frem — han er vekk, og tilbake, men sanser ham ikke, jeg leter tilvenstre — ser intet, snur til høyre, men blir ikke vår ham.

Dette er ikke bare Ijobs fortvilte savn-rop, men diktningens tidløse og derfor overhistoriske forhold til det evige mysterium. Det skjuler seg for de ene og åpenbarer seg for andre indre syn. Derfor har all virkelig stor diktning — og nettopp den som aldri med et ord hadde berørt den religiøse erfaring — noe *profetisk* over seg. William Wordsworth, naturepiker og lyrisk balladiker har fanget noe av det vesentlige i den dikteriske inspirasjon og ekstase, når han skildrer hvordan det ytre, sanselige lys avtar og dempes i den dikteriske fantasi, men med en stråle som har åpenbart den usynlige verden. Den dikteriske erkjennelse blir til

when the light of sense goes out, but with a flash that has revealed the invisible world....

Og all virkelig poesi vil for alltid beholde noe av dette gåtefylte og «uutsigelige» fluidum i seg, (som Welhaven kalte det i sin poetikk).

Slik foregrep alle store diktere til en viss grad og i en viss forstand det virkelige liv de ble omringet av: De spådde skjønnetens nye former og falt i redsel om enn under kynismens ubevegelige og harde maske — for undergangens kommende år i sitt eget sinn eller i slektens liv. De spådde kjærlighetens evige korsvei og jublet over det beseirede hat i sine modningsår. De så døden som legedom eller søster og de så døden som endelig oppløsning og uigjentagelig tilintetgjøring. Deres tro eller deres tvil var full av lidenskap og mettet med smertegivende oppriktighet, — det eneste som det kommer an på i diktningen og kunsten. For deres skepsis og deres «nei», så snart det var pinefullt og ekte, hadde større verdi i sin ektefødte kjærlighet enn andres lunkne tro eller forskrekkede «ja». Også der de fornektet, bekjente de. Også der de følte seg som «Guds utstøtte stebarn» (som en av dem hadde kalt seg), bar de likevel på sin panne en avglans av Guds frihet som de har fått i sin vilje og sin drøm.

De spådde med visjonær sikkerhet eller apokalyptisk glød også lidelsens ukjente former som det virkelige liv etterpå realiserte med uanet grusomhet og skrekkevekkende makt. Også der sto disse diktere — selv de mest realistiske blant dem, hvis det overhodet finnes noe som heter realistisk diktning — i et opprinnelig forhold til hemmeligheten, denne gang til det ondes evige mysterium og dragningskraft.

Men om de sang eller hvisket, tordnet eller ba, om de forbannet eller velsignet (for ordet forbannelse kom på deres lepper og i deres kvad bare når de ble avskåret fra velsignelsens evige kilde), om de elsket eller løp imot sin splittelse og død, — aldri talte de bare for seg selv, om de utelukkende diktet om seg selv.

Som den religiøse erfaring oppløser også all virkelig diktning menneskehjertets ensomhet og skaper et nytt fellesskap for dets videre liv. Her er den siste nøkkel til dikterens religiøse erfaring som går utenom den religiøse tematikk: ut av forlatthetens mest fortvilte tomhetsrom skaper en stor dikter i sitt ord og dets intonasjon et usynlig, men virkelig fellesskap av alle forlatte. Ut av kjærlighetens jublende hosanna og troende lykke skaper en stor dikter et nytt samfunn av alle de navnløse slekter som med den samme gestus drypte egne roser i kvinnens brudeseng, nynnnet sine sanger over barnets vugge og la sine døde i den barmhjertige jord.

Som religion er også diktning livets sterke, båndskapende budskap og gave, — kanskje den viktigste av alle *jordiske* midler menneskehjertet har fått til å overvinne sin ensomhet. All religion oppleves i fellesskapet, all diktning vil ved sitt ord overvinne det isolerte i menneskesinnet og fange det inn i et beslektet samfunn.

For det er ordets hemmelighet og sosiale virkning hos enhver stor dikter som Dante eller Shakespeare, Goethe eller Rainer Maria Rilke, Wergeland eller Jesenin, Paul Claudel eller Gabriela Mistral: at det bygger bro mellom ham og alle som lever og leser hans diktning i ånd og sannhet i, at det taler på alles vegne som ikke kan tale, at den forløser fra indre stumhet og døvheter, gir det meningsløse sin sammenheng og mening og låner det utstøtte eller glededrukne hjerte et broderlig ekko og en søsters milde smil.

Som prest for sin menighet offerer også en virkelig dikter — selv den mest sivile — for sitt slektsledd, sin nasjon, sine ukjente brødre og slektninger i verden. Og som prest offerer også en virkelig dikter de *dyrebareste* gaver han eier i sin drøm og i sitt ord. Men hverken det første eller det andre i diktningen kan bli til uten at dikteren bøyer seg i kjærlighet — og ledet av kjærlighetens frihet — for noe som *overstiger* ham og er mektigere enn han selv. Det er dette livgivende, ikke avstumpede, dette takknemlige, ikke resignerte eller knuste, dette frivillige hjertets og *sjelens evige knefall* foran en Herre som skaper det dypeste slektskap mellom religion og diktning og finner sin sanne form i dikterens religiøse erfaring: At hans indre frihet blir større jo dypere han tilber og elsker, beundrer og takker, ofrer og gir.

Pavel Fraenkl.

Kritikk i sjelesorgen

I det hollandske tidsskrift «De Nieuwe Mens» (Det nye menneske) september 1951, publiserer en erfaren sjelesørger en artikkel, hvor det ikke er hans mening å forsvare all praksis i sjelesorgen, men bare å peke på at det for de fleste prester ganske enkelt er helt umulig å innrette seg annerledes. Legfolk bør holde regning med dette. Ikke slik at de uten videre skal finne seg i alle tilstander, men sammen med prestene forsøke å bedre og løse dem, både ved overbærenhet, og ved å gi prestene mulighet til virkelig sjelesorg. Det første som kreves er et reelt syn på tingene.

Bedømt etter tingenes fakta er megen kritikk overfor sjelesørgeren dessverre motivert. Den faktiske utøvingen av sjelesorgen kan ofte være langt fra den ideelle, det kan godt innrømmes. Men i de fleste tilfelle hvor kritikken rammer, kan det bevises at sjelesørgeren ikke kunne handle annerledes, hvor gjerne han enn ville. Vi går selvfølgelig ut fra at vi har med nøkternt dømmende mennesker å gjøre, og det er sikkert nok av disse blant våre kritikere. Likevel er det ugjørlig å forklare dem alt. Det ville kreve at vi daglig la fram et utførlig referat av vårt arbeid og motivene for at vi gjør dette og ikke hint. Selvsagt krever ingen noe slikt av oss, men likevel tror jeg det er på sin plass å understreke hvor lite man faktisk er på linje med det arbeid en sjelesørger har i vår tid.

Den viktigste årsaken til kritikken er at ingen utenforstående kan skjønne eller vurdere en sjelesørgers oppgave. Eller rettere sagt: kanskje forstår man selve oppgaven, men ikke de tilstøtende omstendigheter. Endog prester som ikke tar del i sjelesorgen kan ta feil mål av situasjonen; det har jeg ofte sett tydelig nok. Til og med en kapellan undervurderer ofte en sokneprests embete og virke. Dette er nemlig et helt eget felt. Og — hvor merkelig det enn lyder — ofte vet vi selv ikke engang hva vårt arbeide er! D. v. s. vi vet nok hva vi må gjøre, og vi stiller opp en dagsorden, men vi er aldri sikker på om det er mulig for oss å utføre alle planene.

De fleste embeter har faste linjer for sin virksomhet. Sjelesørgeren derimot blir stillet overfor stadig nye problemer og trukket inn i saker av forskjelligste art. Hvert embete har sine forpliktelser.

Sjelesørgeren blir ofte stillet overfor flere forpliktelser samtidig, mens han på det gitte tidspunkt bare kan oppfylle én. Nettopp i dette siste ligger årsaken til megen kritikk. Når jeg ringer til skolen at det er umulig for meg å komme til religionsundervisningen i dag, da tenker læreren allerede sitt. Men når jeg akkurat på den tid har å innfinne meg hos biskopen, er det ikke annet å gjøre enn å la læreren og barna vente. Slikt et oppdrag får en prest selvsagt ikke hver dag, men en begravelse f. eks. skyver også en annen forpliktelse til side. En av menigheten som kommer i det øyeblikk jeg vil gå ut, er også årsaken til at jeg kommer et kvarter for sent på skolen, hvor læreren allerede er i dårlig humør: «Man kan nu aldri stole på om han kommer eller ei.» Selvfølgelig kan jeg sende den besøkende bort, men da heter det i stuen: «De geistlige har aldri tid tilovers for oss.»

«Aldri», sies det, selv om det er første gang det hender. Og når medlemmene av en forening, som jeg hadde lovet å komme på besøk til den kvelden, ikke ser meg, da klager de over at «den geistlige rådgiver har ingen interesse.» Men de vet ikke at jeg akkurat i det øyeblikk sitter og strever med et brev til H. M. Dronningen som en privatmann i nød i all hast ba meg sette opp. Selvsagt skjer heller ikke slikt hver dag. Men det hender meget ofte et eller annet som gjør at jeg må endre mine planer. De brudefolkene fra i går aftes hadde ennå ikke dagen før bryllupet — trass i mine gjentagne henstillinger — sørget for papirene. Og... ja, jeg måtte vel skjønne at de selv ikke hadde tid til å sørge for dette nu, dagen før de skulle gifte seg! Og det paret i forrige uke kom den kvelden uventet kl. 8 med det budskap at brudgommen måtte reise bort og ikke kunne være tilbake før kvelden før bryllupet. Undervisningen måtte altså bli gitt i all hast og helt uforberedt. Allright, da får husinnvigslen hos Jansen bortfalle. Leit, den familien har ikke telefon og bor for langt borte til at jeg kan melde fra. Hvor Jansen og de innbudte kommer til å brumme! («Kan du fatte prestenes likegyldighet? De glemmer oss, bent fram!») Se, det er det sårbare i en sjelesørgers embete (et punkt som i alminnelighet ikke finnes i andre stillinger). Vi står for ofte for flere forpliktelser samtidig, og når vi da setter den ene forpliktelse høyere enn den andre, — av den ganske enkle grunn at det er umulig å oppfylle flere på en gang — da skuffer vi alltid en annen, bryter et løfte og liknende. Og i 9 av 10 tilfeller kommer kritikken uten at presten egentlig burde bebreides noe.

En liten prosent (men faktisk temmelig mange personer) er slik innstilt, at de i presten ser sin egen private hjelper. De betrakter ham fullstendig som sin egen, og krever eller venter at han fullt ut skal interessere seg for deres anliggender, uansett hvilken tid og møye det koster. Det kan virkelig se ut som om det ikke kan falle dem inn at det også finnes andre mennesker som tenker og tror og krever det samme. Og hvis dette likevel skulle være tilfelle, da betrakter de deres egen sak som noe som fortjener «rangen», før de andre. Man har, kort sagt, en situasjon som denne menigheten på 1 000 medlemmer. Av disse tusen er det kanskje åtte hundre som sjelden eller aldri appellerer til presten. Men de øvrige 200 kan sette oss slik i arbeid, at de resterende 800 kanskje mer eller mindre blir forsømt. Intet under at de 800 mistenker oss for «ikke å ha noen interesse for menigheten.» Og dette tenker de ikke bare, men ytrer seg også i denne tanken og bringer sukkene videre. Jeg selv strevde med en sak for en familie i en hel uke, fra morgen til kveld, inntil min sokneprest mente at nå fikk det være nok. Men hjelpen var virkelig påkrevet. Og — når så ikke alt var lykkes, slik som denne familien hadde håpet og ventet, fikk naboene høre: «De geistlige overlater oss bare til vår egen skjebne.»

Den som tror at vi bare arbeider på det åndelige område, tar feil. Åndelig bistand hører ofte til unnatakene. Teoretisk innstiller vi oss hver dag inn

CORONA BENIGNITATIS ANNI DEI

Under ovenstående titel (på norsk: «Kransen av Guds nådeår») vil Gunnel Vallquist — velkjent fra flittige litterære og liturgiske bidrag i nordisk dags- og tidsskriftspresse — framover sende St. Olav månedlige betraktninger omkring Kirkeåret. Fra Saint-Benoît-sur-Loire i Frankrike, der hun f. t. har slått seg ned i ekte liturgisk miljø, har vi mottatt denne første innledende artikkelen.

Det finns ett intimt samband mellan kyrkoåret och det kosmiska året, växlingarna i naturens liv. Påsken till exempel sammanfaller med det överhandtagande ljusets seger, och vårens stegring i värme och blomning är naturens parallell till den liturgiska härlighet som kulminerar i Pingst och Trefaldighet. Augusti månad är i sydligare länder årets varmaste, mest strålande och färgrika — i liturgin karakteriseras den av jubel och triumf: Kristi Förklarings högtid, och Marie upptagning i himlen, som gläntar på porten till evigheten och det saliga skåandet av Gud, «där döden icke mer skall vara till, och ingen sorg eller klagan» (Apoc. 21:d). September markeras redan av vemod, av lidandets tecken, och om korsmässan den 14 är ett eko av påskens triumf, som alltid bör tona med i varje kristen livssituation, så är Marie sju smärtors dag den 15 präglad av den djupaste smärta.

I oktober månad är kampen mot det överhandtagande mörkret en påtaglig verklighet. Oktobermånadens liturgi börjar i själva verket med Mikaelsmässan den 29 september (vår nuvarande månadsindelning är för övrigt av senare datum än kyrkoåret) och avslutas före Kristus Konungens dag.

I striden mot mörkrets makter ställer Gud ljusets härskaror vid vår sida, och det är det Kyrkan vill påminna

på åndelige formål, men praktisk behandler vi de mest dagligdagse og mest «utrolige» anliggender. Til og med ble jeg forleden spurt av en om å skrive av hans rolle til et skuespill! «Jeg må arbeide hele dagen, og pastoren har jo hele dagen til sin disposisjon.» Det er virkelig sant at jeg om onsdagen ikke mere vet hva jeg har gjort sist mandag. En tid skrev jeg en liten dagbok. Når jeg nå av og til titter i den, kan jeg selv nesten ikke tro at folk i min menighet (av ovennevnte prosent) har fått meg til alt dette. Som avslutning på en av sidene hadde jeg skrevet: «Jeg føler meg som en fotball som blir sendt fra den ene kant av feltet til den andre. Det er bare én forskjell: når ballen ikke når mål, da blir den ikke bebreidet noe. Men jeg vel...!»

Etter gjentatte forsøk har det endelig lyktes for meg å få foretrede for rådmannen i morgen formiddag kl. 11. Jeg skal altså være der kl. 11 — sammen med et styremedlem i ungdomsforeningen som i dette øyemed har bedt seg fri i morgen. Ved middagsbordet sier soknepresten nøkternt: «I overmorgen har barna fri fra skolen. Jeg har derfor flyttet barnas skriftemål en dag frem. Altså i morgen kl. 11. Vil De sørge for å være tilstede?»

oss om när hon låter oktober månad bli änglarnas månad, omgärdad av ärkeänglarna Mikael och Rafael samt dessutom vigd åt alla kristnas skyddsänglar, vilkas högtid vi firar den 2 oktober.

Änglarna spelade under den «klassiska» kristna tiden, under fornkyrkans tid, en mycket större roll i det kristna fromhetslivet än de nuförtiden gör. Det är skada att man i så stor utsträckning förlorat detta teologiska perspektiv och att änglakulten råkat i förfall i och med den tilltagande helgonkulten. Vi borde minnas änglarna, inte bara som skyddsänglar, utan som de väsenden som sedan före världens skapelse skådar Gud och kring hans tron höjer en lovsång som är liturgins förebild, Till denna lovsång, och till detta skådande av Gud, av hans helighet och absoluta fullkomlighet är vi alla kallade. Pseudo-Dionysios' verk om änglarna framställer för oss de egenskaper den teologiska kontempletionen på Bibelns grund tillskriver Guds härskaror. Och Gregorius av Nyssa tolkar liknelsen om det förlorade fåret så, att de nittionio fåren är änglakörerna, oändligt mycket talrikare än människosläktet, och det hundrade, vilsegångna, är mänskligheten, som Ordet, den gode Herden, lämnar de övriga för att rädda och återföra på det att lovsången kring Faderns tron åter må bli fulltonig.

Änglarna spelar också en viktig roll i missionen. I Bibeln ser vi överallt hur Gud sänder ut sina änglar att bereda väg för honom, och den kristna traditionen lär oss att Guds verk överallt förberedes av änglarna; ja, varje folk har sin ängel som skådar Guds ansikte och har till uppgift att föra folket till Honom.

Till änglarna sällar sig andra hjälpare, som liksom de skådar Guds ansikte och redan här på jorden skådat det «som i en spegel» (I. Cor. XIII:12) — de stora kontemplativa helgonen. I oktober firar vi både Teresa av Avila (15 okt) och Thérèse av Lisieux (3 okt), Bruno, kartusianernas grundläggare (6 okt), Birgitta (8 okt) samt Marguerite-Marie (17 okt).

Men främst bland alla kontemplativa själar och främst bland alla försvarare mot det ondas makt står Guds Moder, hon som i liturgin än kallas «milda Jungfru», än jämföres med en «fruktansvärd krigshär». Den 7 oktober firas Rosenkranshögtiden till minne av de kristnas seger över turkarna vid Lepanto, en seger som tillskrives den Heliga Jungfruns förbön.

Änglarna, de stora mystikerna, Jungfru Maria — alla har de segrat genom samma vapen som de också vill lära oss att bruka: bönen och renheten. Bönen, som aldrig förtröttas för att nedkalla Herrens hjälp och för att lovsjunga honom varje dag och under hela evigheten. Renheten, som inte inskränker sig till en trång aspekt av den kristna fullkomligheten utan innebär trohet mot dopet, den absoluta invigelsen till Gud allena i alla skiftande mänskliga kall, den genomlysta lydningen mot hans vilja. «Varen vid gott mod», säger Herren, «ty jag har övervunnit världen» (Joh. XVI:33).

Josefine av Norge-Sverige

Den katolske dronning

En interessant personlighet, dronning Josefine! Datter til Napoleons stesønn Eugen de Beauharnais, født i Milano 14. mars 1807, snart utnevnt av Napoleon til prinsesse av Bologna og tross alt dette vokset opp som tysk prinsesse på slottet Eichstädt i Bayern. Skyld i disse motsetninger var Napoleons nederlag i 1814 og 1815 som gjorde slutt på farens stilling som vise-konge av Italia. Sammen med sine foreldre var Josefine nok blitt en av de mange vandrende fyrstefamilier hvis ikke hennes mor hadde vært datter til den bayerske konge. Keiser Napoleon kom til St. Helena, stesønnen Eugen de Beauharnais forsvant samtidig, men den bayerske kongedatteren vendte sammen med sin mann hjem til Bayern, der slottet Leuchtenberg ved Eichstädt ble åpnet for dem. Eugen de Beauharnais, Napoleons vise-konge i Italia, var død, prins Eugen av Leuchtenberg levde videre, og den fransks-italienske Josefine ble tysk prinsesse. Likevel, navnet vil alltid minne om Josephine de Beauharnais, Bonapartes første hustru.

Napoleons eget dynasti, hans venner, generaler, yndlinger, vise-konger og stattholdere utover Europa, alt og alle forsvinner de når keiseren selv blir fange på øen Elba og senere på St. Helena. Men én av hans generaler, Jean Bernadotte, var i 1810 blitt tronfølger i Sverige. Han var gått over til protestantismen og hadde i 1813 med svenske tropper stilt opp blant Bonapartes fiender. I 1818 ble Karl Johan konge over Norge og Sverige. Det var da uten tvil utenom det vanlige at hans sønn, kronprins Oskar, i 1823 kom til Leuchtenberg for å be om

Josefines hånd, en katolsk prinsesse og barnebarn til Bonapartes første hustru.

Det var ikke mer enn en sekstenårig pike som gikk i land litte utenfor Stockholm den 13. juni 1823. Den katolske vielse hadde funnet sted i Eichstädt, med stedfortreder for kronprins Oskar, men alt i månedsvis hadde Josefine vært klar over at en eller annen svensk seremoni var uunngåelig. At den skulle arte seg som luthersk kirkeleg vielse i Storkyrkan i Stockholm, var noe den unge katolske prinsesse ikke hadde regnet med. Det er hennes personlige slottsprest Studach som rådspørres. Han har fulgt henne far Bayern og kom til å være hennes prest og skriftefar til sin død i 1873. I 1862 ble han den første katolske biskop i Norge—Sverige etter reformasjonen.

Robert Brauns nye bok om dronning Josefine kan virkelig kalles det forrige århundres katolske dronning i Norden verdig. Midt under krigen (1943) kom svensken Anders Lundebecks praktfulle Josefine-biografi, i romanform. Det var virkelig en glede å lese den og da vi kort etter hørte at Braun arbeidet med lignende planer, var vi straks klar over at det ikke ble noen lett sak å overgå Lundebeck. Det skal innrømmes at lutheraneren Lundebeck med enestående finfølelse har skildret Josefines trosliv, hennes bestrebelser, sorger og kamp i den forbindelse. — Det var en bok i romanform. Muligens var hovedpersonen idealisert og forskjønnnet, men vi kjente, det ville bli sårt om det bilde vi hadde fått, skulle vise seg ikke å kunne stå for den nøkterne historiker.

«Silvertronen» har Robert Braun kalt sin bok. Navnet er tatt fra dronning Kristians sølvtrone i Storkyrkan i Stockholm. Dronning Kristina (1626—1689), datter av Gustav Adolf, regjerende dronning i Sverige fra 1632, abdiserte i 1654 for å reise til utlandet og bli katolikk. Den 28. september 1844 blir kong Oskar I og Josefine høytidelig kronet i Stockholm, etterat først kongen

Ungdommen og samfunnet

Nylig falt en flerlinjet avisoverskrift meg i øynene som uvilkarlig fenget oppmerksomheten. Det var i «Vårt Land» den sto, og den lød: «Et samfunn kan ikke bestå uten religion — En samlet innsats for å gjenreise de kristne idealer hos ungdommen nødvendig. — Samtale

med professoren i sosiologi som skjenker kirker og ansetter ungdomsprester.»

Det er professor dr. Ewald Bosse på Voksenkollen som roper dette varsko i ord og handling.

Det er ikke underlig at det er en fremragende sosiolog som feller ovenstående dom over et religionsfattig samfunn. Og det viser en dyp erfaring når han retter søkelyset

mot ungdommen. Men beundring må det vekke når samme mann stiller alle sine krefter og midler side om side med sin viten for å vekke stat og kirke opp til handling. Vi har opplevet hans bidrag til gjennomførelsen av «Verdenskonferansen for kristen ungdom» i 1947. Vi vet at han står bak reisningen av et par vakre kirker i Nord-Norge, at han bekoster fremadstrebbende ungdom fram til høyeste utdanning ved universitet og høyskoler og at han og hans hustru i deres vakre hjem på Voksenkollen har gitt troen på livet og framtiden tilbake til skarer av unge. «Vårt Land» gir oss nå å vite at han også finansierer en rekke ungdomspreststillinger rundt om i landet. Det tjener professor Bosse og frue til ære at intet konfesjonsbånd får hemme denne utbygning av ungdoms- og idrettsprestearbeidet. Han appellerer til alle som vil og kan bidra til å gi den norske ungdommen det kristne budskap som startgrunnlag.

Jeg vil føye til at også det katolske ungdomsarbeid nyter godt av professor dr. Bosses råd og midler. Det er nå på det femte året at det takket være professor dr. Bosse og hustrus opprettelse av «Søster Angelas Ungdomsfond» i slik grad har vært mulig å sette ord og ønsker ut i handling.

For dette en takk og anerkjennelse til våre to edle hjelpere nå da vi skal feire vår egen Ungdomsdag!

I. H. K.

Prof. dr. Ewald v. Bosse

og så dronningen har tatt plass på dronning Kristinas sølvtrone. Den norske kroningen skulle finne sted i Nidarosdomen på samme måte som i 1818 for Karl Johan. Men Oskar I ble aldri kronet i Norge siden kirkelige kretser på det sterkeste motsatte seg en katolsk dronnings kroning. Det var andre grunner som ble gjort gjeldende for at bare kongen skulle krones, men — skriver Braun — «detta var nok för att gjøre honom (kongen), som på denna punkt var ömtåligt ridderlig, uppbragt och förmå honom at avfatta ett svar i enlighet därmed». — Braun gjør i utstrakt grad bruk av brever, deriblant mange av Josefines egne, oppbevart i Stockholm enten i det kongelige familiearkiv eller i Det apostoliske vikariats arkiv. Likeledes har han benyttet det rike utrykte materialet som dronningens katolske privatsekretær dr. J. Müller hadde samlet. De mange henvisninger er samlet bak i boken og hindrer derfor ikke den jevne leser, men de sier oss meget tydelig at forfatteren hverken har diktet eller skrevet en roman. Han lar gamle brev og dokumenter tale i moderne svensk og hele boken Robert Braun har skrevet, viser at Josefines skikkelsen fra Lundebecks roman svarer til virkeligheten. Også denne andre biografi om kronprinsesse, dronning og enkedronning Josefine leses med spenning helt til siste side. Vi leste den med stadig voksende ærbødighet for Josefine Maximiliane Eugene Napoleone de Beauharnais, prinsesse av Leuchtenberg, dronning over to riker, men bakom alt dette den edle kvinne, hustru og mor som hårdt og meget hårdt ble prøvet innen hun 7. juni 1876 døde på Stockholms slott. Katolisismen i Norden skylder dronning Josefine uanet meget.

Robert Braun, Silvertronen. En bok om drottning Josefine av Sverige—Norge. (Stockholm, Norlin Förlag, 1950; kr. 12.75, innb.:16,—).

J. J. Duin.

Gratulerer!

Trass i sine unge år har Daniel Haakonson alt et solid navn i norsk universitetsliv, og i St. Olavs spalter har han i en årrekke vært en av dem som har påkalt en særlig oppmerksomhet hos leserne. Det er derfor med berettiget glede vi presenterer vår medarbeider, her forevige av Aftenpostens fotograf, da han 2. oktober med

glans forsvarte sin filosofiske doktorgrad ved Oslo Universitet på avhandlingen «Skabelsen i Henrik Wergelands diktning». Sjelden har vel en doktordisputas vært omfattet med slik interesse. Det dreiet ser her ikke bare om et nytt vitenskapelig bidrag til tydingen av en av våre fremste nasjonaldiktere, men om et oppgjør med den historisk-biografiske metode i litteraturforskningen. Den gamle festsal var tettepakket til siste stund — og det hersket ikke et sekund tvil om at doktorandens kvalifikasjoner for den høyeste akademiske grad: *doctor philosophiae*.

St. Olav hilser sin medarbeider til lykke med promojsjonen og med de forhåpninger som knytter seg til den!

I kirkerten.

Ytterligående høykirkelighet i Sverige?

På et svensk kirkemøte har bølgen gått høyt omkring det som er blitt kalt «den ytterliggende høykirkelige fraksjon» der borte. Vi bringer bergensbladet «Dagen»s omtale av ordskiftet som har funnet sted ved den anledning:

Innen den svenske kirke drøfter man nå for åpne dører den fare som truer Svenska kyrkan fra den ytterliggende høykirkelige fraksjon. På det store kirkemøte som har pågått en tid, hadde man nylig et tre timers ordskifte om dette og forskjellige synspunkter kom fram.

Der rådet på møtet i grunnen ingen tvil om at høykirkeligheten innen kirken virkelig betød en fare og at de normer enkelte prester benytter under gudstjenesten, mer minner om Rom enn om Wittenberg, som det ble sagt på møtet. Noen hyrdebrev som flere svenske biskoper har sendt ut, nevner også faren gjennom de høykirkelige tendenser.

Opponentene på kirkemøtet streket under at det innen kirken hersket en utbredt uro på dette punkt. Biskop Björkquist fant det således påkrevd at kirkemøtet måtte ta stilling til dette spørsmål. Der råder heller ingen tvil om hvor kjernepunktet ligger, nemlig i det romerske messeoffer.

Det ble også sagt på nevnte kirkemøte at den liturgiske rørsle år for år har spredt seg som ugras og det

synes å ha oppstatt en konkurranse mellom de unge prester «å leke Rom», som rektor Göransson uttrykte seg. Det enkle folk forsto ikke de nye seremonier.

De som forsvarte den nevnte tendens innen kirken fremholdt bl. a. at de liturgiske forsøk som enkelte unge prester gjorde, var et fortvilet forsøk på å samle folk til kirken. Den høykirkelige rørsle hadde da utrettet noe godt, sa kontraktprost Berling, og man burde derfor forskånes å høre tale om ugras.

En taler sa også at talen om katolisisme bør tilbakevises. Det er her ikke tale om katolisisme, men om hjertets kjærlighet og høyaktelse. Den omtalte uro i forsamlingen, har ikke rot i virkeligheten, sa en annen taler.

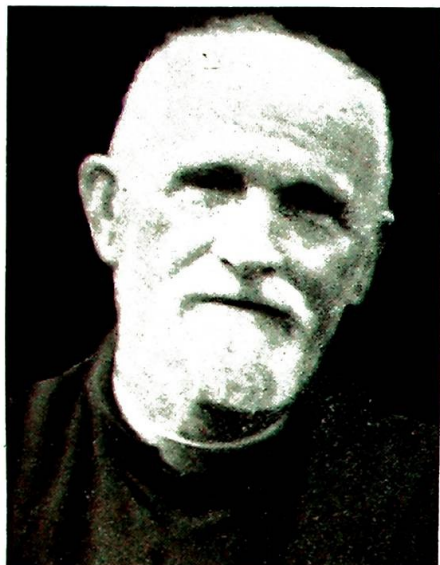
Der var også dem som hevdet at kirken hadde hentet nye krefter gjennom at eldre seremonier igjen var blitt innført. Gjennom århundrer hadde det forekommet et liturgisk forfall innen kirken og det som nå gikk for seg må sees i et større perspektiv. — Kirkemøtets ordskifte endte med at biskopene samlet må gi de nødvendige direktiver når det gjelder en sak som denne.

STØTT ST. OLAV

ved å tegne

GAVEABONNEMENT!

†
Pastor Peter Ugen

14. juni
1863

14. okt.
1951

Velærverdige pastor *Peter Ugen* sov rolig inn i Faderens favn, natt til søndag 14. oktober på Vor Frue Hospital, styrket med Kirkens hellige sakramenter.

Med pastor Ugens bortgang har Den katolske kirke i Norge mistet sin eldste og vel mest hengivne tjener: I samfulle 61 år har han virket i aktiv sjelesorg ved nær sagt alle våre kirker og kapeller fra syd til nord, fra øst til vest, og helt til det siste lammende slaget kom for to uker siden, mottok han varmt og tjenesteglad sine skriftebarn. På den 61. årsdagen for sin ankomst til Norge, 1. oktober, ba han om de sykes Sakrament og mottok vandringsbrødet, det hellige Viaticum, som den siste styrke på avskjedens veg, i trygg lengsel etter møtet med den Herre han så trofast og uendelig fromt hadde tjent hver dag i sitt lange og velsignelsesrike presteliv.

St. Olav, hvis redaktør han var i to perioder, vil i neste nummer bringe en utførligere nekrolog i tilknytning til sørgehøytidelighetene som finner sted i St. Olavskirken og gravferden til Vår Frelsers gravlund fredag 19. oktober. Hs. Høyærv. biskopen vil selv forrette reguimessen som begynner kl. 11.

Requiescat in pace!

75 års kirkejubileum i Bergen

Den 30. juni var det 75 år siden St. Paulskirken i Bergen ble høytidelig innviet. Dagen ble forbigått i stillhet, men på Kristi Kongefest søndag 28. oktober vil menigheten samles til jubileumsfestligheter først med høymesse og ferming i kirken, og med fest i «Krypten» om aftenen.

Vi vil senere komme nærmere inn på St. Paulskirkens historie sammen med referat fra jubileumshøytidelighetene.

UTLANDET:

VATIKANET

Osservatore Romano svarer Øst-Berlins borgermester.

For kort tid siden fremkom den kommunistiske borgermester i Øst-Berlin med en uttalelse gående ut på at en troende kristen måtte kunne være fremskrittvennlig kommunist, ja at hans samvittighet egentlig burde byde ham å være det.

Hertil bemerker Vatikanets talerør, *Osservatore Romano*, at det i dag ikke finnes noen annen religion i Russland enn den fanatiske kommunismen som av Kirken fordømmes med større rett enn kapitalismen, da den vil skape en verden hvor mennesket er redusert til et sjelløst lite hjul i et maskineri.

Legfolkets kongress.

Om lag 1000 delegerte fra hele verden har nå vært samlet i Rom til den første internasjonale kongress av legfolk. Blant deltagerne var det også delegerte fra landene bak jernteppet og fra China. Kongressens møter holdtes i Palazzo Pio i Via della Conciliazione og ble åpnet av kardinal *Pizzardo*. Den 14. oktober ble de delegerte mottatt i audiens av Den hellige far.

AUSTRALIA

Oppsiktsvekkende sosial erklæring avgitt av Australias biskoper.

«Om ikke åndelige og materielle hjelpemidler settes inn vil ikke bare hele Asia men også de britiske dominions Australia og New-Zealand falle som offer for kommunismen i våre leve-tid.» fastslår Australias biskoper i en sosial erklæring de avgav og offentliggjorde i midten av september. Erklæringen har vakt veldig oppsikt i hele den britiske verden og betegnes av kjente politikere i alle partier som et ord i rette tid.

I erklæringen analyseres den koloni-politikk som har vært ført av europeiske stater og slås fast at de faktorer — de militære, politiske og økonomiske — som gjorde at Australia kunne føle seg sikker ikke lenger eksisterer. Engelskmennene har trukket seg ut av India og Burma, franskmennene har anerkjent selvtsyre i Indo-China, nå kjent som Viet-nam og hollenderne har trukket seg ut av Indonesia. I stedet er nye kraftige stater som Pakistan, India, Burma, Siam, Viet-nam, Indonesia, Filippinene med store befolkninger nådd fram til full selvstendighet. Industrialiseringen er kommet så langt på Asias fastland, særlig i Mansjuria, at den vil kunne tilfreds-stille de krav en moderne krig stiller.

De asiatiske folks krav på frihet og selvstendighet må møtes med sympati av alle kristne folk, fremholder biskopene videre. Det genuine religiøse instinkt og den dype ærbødighet for familielivet som er så typisk hos mange av Asias folk, bør europeerne som i stor utstrekning har kvittet seg både med religionen og et sunt familieliv, ta seg ad notam. Likeledes fortjener de nasjonale bevegelser i Asia som arbeider for å frigjøre de store bondemasser fra fortsatt utnyttelse støtte og sympati. Disse bevegelser er alle nasjonale og tilstreber å gjøre bondene selveiende.

Australia er truet som aldri før siden Forbundsstaten ble grunnlagt, heter det videre i erklæringen som vi her bare kan gi et riss av, men det som kan redde Australia er at verdensdelen blir befolket ved at australierne selv nå begynner å leve et sunt familieliv og innstiller barnebegrensningen og ved økt innvandring av en kristen befolkning fra Europa. Biskopene fremhever til slutt at det viktigste likevel er at et folk som kalles kristent ikke bare er kristent i navnet, men at det i aktivt hjelpearbeid gjør hva det kan for å avhjelpe nøden i Asia.

BELGIA

Rosenkransbønn i kringkastingen.

I årets oktober måned bes Rosenkransbønnen for første gang i den belgiske rikskringkasting. Den 1. oktober ble Rosenkransen bedt i kringkastingen av guvernøren for provinsen

Limburg, *Rappe*, den 14. oktober av sykkelrytteren *Btiek Schotte*, den 21. oktober blir den lest av en gruvearbeider og den 28. oktober av biskopen av Liege, mgr. *Kerkhofs*.

CANADA

Misjonsvirksomhet i polaregnene.

Oblatmisjonærene i det apostoliske vikariat Whitehorse i det nordlige Canada er nå trengt inn i polaregnene. De har gjort ni dagsreiser opp langs Yukon- og Porcupine-elvene og har tilbaketilgjort en strekning på over tusen kilometer tvers gjennom det nordlige Yukon-området og grunnlagt en ny misjonsstasjon i Old Crow.

Vikariatet Whitehorse teller i dag 13 misjonsstasjoner med 27 patre og 25 søstre som leder to pensjonater og et halvt dusin skoler.

DE FORENTE NASJONER

En sjettedel av jordens befolkning er katolikker.

Ifølge statistiske oppgaver som er sendt ut av De forente nasjoner har vår klode i dag 2 milliarder 378 millioner beboere. Jevnført med 1920 betyr det en stigning på 554 millioner. Tallene fordeler seg på de forskjellige verdensdeler slik: Afrika 198 millioner, Amerika 321 millioner, Asia 1 milliard 254 millioner, Europa 593 millioner og Australia 12 millioner. Den katolske kirke teller vel 400 millioner medlemmer, hvilket vil si at en sjettedel av jordens samlede befolkning er katolikker.

DE FORENTE STATER

Negerbefolkningen tar avstand fra kommunismen.

Erkebiskopen av New York, kardinal *Spellman*, har nylig i en tale fremholdt at negrene i De forente stater med få unntagelser avgjort tar avstand fra kommunismen.

Kardinalen fremholdt i samme forbindelse at kommunistene i De forente stater nå har henlagt sin sentral til negrenes bydel i New York, Harlem, og at de i 1952 helt vil konsentrere sin virksomhet om den sorte befolkning for å hisse den opp til rasehat og voldshandlinger. Negrene selv er fremholdt kardinalen, rystet av at kommunistene har henlagt sin sentral til deres bydel og føler seg forråttede ved at kommunistene tror at de vil være et lett bytte for Moskva.

ENGLAND

Biskopen av Leeds advarer Englands biskoper mot å følge Bevan.

I en tale som biskopen av Leeds, mgr. *Heenan*, nylig holdt i den katolske velgerforening i Leeds, advarte han de engelske katolikker mot å gi sine stemmer til de kandidater som slutter opp om den venstre-radikale politiker *Bevan*. De engelske katolikker står selvsagt ellers fritt m.h.t. hvilket parti de bør stemme på, og det er ingen hemmelighet at 90 % av dem har stemt på Det engelske arbeiderparti. Mgr. *Heenan* begrunnet sin advarsel med å fremholde at det ville være en nasjonal ulykke om de marxistiske elementer som har sluttet opp om *Bevan* skulle få fremgang ved valget. *Bevan* og hans folk stiller seg likegyldige til det engelske folks sanne interesser og er helt uten respekt for kristne prinsipper. Man må heller ikke glemme at de gjentatte ganger har hyllet Jugoslavias diktator *Tito* i hvis land både friheten og kristendommen forblør.

Også ved det forestående parlamentsvalg kommer skole-spørsmålet til å spille en stor rolle for Englands katolikker.

Blant de kandidater som stiller seg til valg, finnes det denne gang 49 katolikker, blant dem de 20 som tilhørte det nå oppløste parlament. Flere av Englands biskoper har pekt på skole-spørsmålet og nødvendigheten av at det løses i katolsk ånd.

Messe for Kirken i Øst-Europa.

Søndag den 30. september ble det feiret en høytidelig pontifikal messe i Westminster-katedralen i London for den forfulgte Kirke i Øst-Europa. Den engelske Lordseglsbevarer, innenriksministeren og utenriksministeren samt mange medlemmer av det diplomatiske korps overvar messen.

FRANKRIKE

Den eukaristiske kongress i Nimes.

Søndag den 30. september ble den 15. franske, eukaristiske kongress åpnet i Nimes under forsete av den pavelige legat, kardinal *Micara*. Innbyggerne i Nimes ga kardinalen en hjertelig mottagelse. Et av kongressens høydepunkter var guds-

tjenesten som hadde samlet 50 000 barn fra alle deler av Frankrike. Et annet var Den hellige fars tale til deltagerne over Radio Vaticana. Paven uttalte bl. a.:

«Vi må alle forenes i bønn om at alle de uttallige trengsler som tynger alle sjeler og leger og som truer med å rette et drepende slag mot verdens likevekt, må bli fjernet av vår himmelske Far. Disse trengsler og tyngsler er ikke begrenset til en nasjon, de er internasjonale. De reiser store, alvorlige problemer som — om det ikke løses — kan føre til ødeleggende resultater. La oss derfor inntrengende be om hjelp fra Gud, harmoniens og fredens eneste kilde, be om fred mellom menneskene og en løsning av deres materielle og moralske problemer.»

Pavens tale ble som nevnt sendt ut over Radio Vaticana. Etter talen tok Den hellige far inn til Rom for å motta i audiens 7000 unge italienske kvinner fra Den katolske aksjon i Italia i Peterskirken. De var samlet for å feire 30 års jubileet for grunnleggelsen av sin organisasjon.

Kjent dominikaner avgått ved døden.

Erkebiskop *Gillet*, O.P., tidligere overhode for Dominikanerordenen, er avgått ved døden i Aix-les-Bains, 76 år gammel. Erkebiskop *Gillet* ble født i 1875, opptatt i Dominikanerordenen i 1897 og presteviet i 1902. Seks måneder senere måtte han forlate Frankrike som følge av de anti-kirkelige lover.

Han studerte så videre i Ghent i Belgia og ved universitetet Friburg i Sveits og ble deretter knyttet til universitetet i Louvain som foreleser. Da han senere kunne vende tilbake til Frankrike, underviste han ved Le Saulchoir og Institute Catholique i Paris.

Pater *Gillet* ble provinsialprior i Frankrike i 1927 og ble to år senere valgt til Dominikanerordens overhode, en stilling han hadde til ut i året 1946. Ni dager etter han var løst fra denne stilling ble han utnevnt til erkebiskop.

Erkebiskop *Gillet* har skrevet flere verker om den kristne moral og var medarbeider ved en rekke vitenskapelige tidskrifter. Han var æresdoktor ved fem universiteter og offiser av Æreslegionen.

HOLLAND

Biskop bygger 13 kirker på et år.

Et år etter å ha fremlagt en plan for bygging av 50 kirker kunne biskopen av Haarlem, mgr. *Huibers* kunngjøre at planen blir fulgt for så vidt som 13 kirker allerede er bygget og gjenreist.

Når planen omfatter 50 kirker er det fordi den katolske befolkning i dette bispedømme er økt med 200 000 i løpet av de siste 20 år.

Katolsk institutt i Amsterdam.

Bydechaten i Amsterdam, G. P. J. v. d. *Burg*, kommer i nær fremtid til å åpne et katolsk institutt i Amsterdam i nærvær av en rekke fremtredende personligheter og styret for det nye institutt.

ITALIA

Benediktinerne rykker igjen inn i klosteret Monte Cassino.

Det verdensberømte kloster Monte Cassino, grunnlagt av den hellige *Benedikt* år 529, men bombet til ruiner av artilleriild i 1944, er nå snart gjenreist. Benediktinermunker ventes å ta klosteret i besiddelse igjen i løpet av november måned, heter det i en melding fra Paris. For tiden er 400 arbeidere satt inn i arbeidet med gjenreisningen. Storparten av utgiftene ved gjenreisningen er bekostet av den italienske regjering, men bidrag er også sendt fra hele verden, også fra ikke-katolske organisasjoner.

Italias 13. eukaristiske kongress.

Italias 13. eukaristiske kongress ble holdt i Assisi i første halvdel av september. Byen var dekorert med flagg og banner og gatene søndag kveld den 9. september opplyst av blussene fra 10 000 fakler. Veldige menneskemasser fylte de tre fransiskanske basilikaer og andre kirker hvor det ble holdt midnattsmesser med alminnelig kommunion.

I en radiotale fra Castel Gandolfo til kongressen uttalte Pave Pius XII bl. a.: «Vær stolt av deres tro. Vis den åpent, hold den ikke skjult.»

Paven uttalte også sin glede over at så mange høye sivile og religiøse autoriteter tok del i kongressen. Flere regjeringsmedlemmer, en rekke biskoper, fremtredende militære ledere, vitenskapsmenn og kunstnere og studenter i tusener tok nem-

lig del i høytideligheten. Erkebiskopen av Milano, kardinal Schuster, møtte som pavelegat.

Generalrådet til Den katolske ungdoms internasjonale samles i Rom.

Generalrådet til Den katolske ungdoms internasjonale trådte sammen i Rom i tiden fra den 4. til den 6. oktober. Der møtte representanter fra alle deler av verden. Forhandlingene fant sted i det nettopp innviende Domus Pacis. På programmet var oppført drøftelsen av forslag til et tre-års-program.

JAPAN

11 000 konvertitter i de siste 12 måneder.

I 1946 fant det sted 1346 konversjoner i Japan. I de siste tolv måneder 11 345. Dette forteller litt om Kirkens vekst i Japan. Tallet på de japanere som mottar undervisning er nå oppe i 31 362.

LITHAUEN

90 % av prestene forsvunnet.

Presidenten for det amerikanske hjelpearbeide for Litauen erklærte nylig på en pressekonferanse at av Litauens 2000 prester var det bare 200 igjen. En større del av befolkningen er deportert til Sovjet-Unionen.

POLEN

Flere jesuitter dømt.

Det meldes fra Polen at jesuittpatrene *Rostvoroski, Navrocki, Stanovski* og *Goldrivi* er dømt til fra 7 til 12 år fengsel, angivelig på grunn av deres «fiendtlige handlinger mot det «folke»-demokratiske Polen og samarbeide med den anglo-amerikanske nyhetstjeneste».

Kampen mot Kirken raser videre.

I den siste måned har den polske kringkasting gjennomført et stort bakvaskelsesfelttog mot Kirken. Lytterne er blitt oppvartet med røverhistoriene fra China om at katolske nonner har myrdet kinesiske barn og om Vatikanets angivelige spionasjevirksomhet. Umiddelbart før det nye skoleårs begynnelse hadde 400 lærere måtte gjennomgå kurser i marxisme, ledet av «professorer» fra Moskva.

PORTUGAL

En million pilegrimer ber for freden i Fatima.

Ved særlig pavelegat tillatelse ble det i dagene fra den 10.—13. oktober uavbrutt lest messer for freden i Valfartskirken i Fatima. Over en million pilegrimer deltok i denne enestående fredsoffensiv.

ROMANIA

Stillingen etter dommen over erkebiskopen av Temesvar.

Etter dommen over erkebiskopen av Temesvar, mgr. *Pacha*, er stillingen til hierarkiet i Romania følgende: Landet er oppdelt i ti bispedømmer. Blant en befolkning på 16 millioner finnes det 2 736 000 katolikker. Av ti katolske biskopene er 8 fengslet. Biskopen av Orades Mare er avgått ved døden i fengslet, mens biskopen av Satu Mare er deportert til ukjent bestemmelsessted.

Falske prester skal nå utdannes også i Romania.

I Romania er man nå også begynt å utdanne tilforlatelige ungkommunister til «presteagenter». De utdannes i anstalter hvor de får både filosofisk og teologisk utdanning for senere å bli «presteviet» med stor pomp og prakt.

SPANIA

Hjelpemisjoner for rumenske flyktninger.

Det er nå opprettet en hjelpemisjon for rumenske flyktninger med akademisk utdanning i Spania. Ledelsen er overdradd den amerikanske prest mgr. *John Kirk* som tidligere hørte til nuntiaturet i Bucuresti. Ikke mindre enn 400 studenter, professorer og høyere embetsmenn som er flyktet fra Romania oppholder seg nå i Spania.

Film om den hellige Therese av Jesusbarnets liv.

Den spanske filmregissør *Muy Oti* påbegynte i slutten av september i Avila utendørsopptagelser til en film om den hellige Therese av Jesusbarnets liv. Hovedrollen spilles av *Aurora Bathista*.

R. I. P.

Vår kjære

Søster Theodora Schmitz

døde fra oss idag, styrket med Kirkens hellige nådemidler. Be for hennes sjel!

Oslo/Porsgrunn, 16. oktober 1951.

St. Josephssøstrene.

St. Olavs Forbunds kveldskole høsten 1951

Kurs I begynner tirsdag 30. okt. og fortsetter følgende 5 tirsdager — hver aften kl. 20 i foreningslokalet, Akersveien 5.

Tegneren Ørnulf Ranheimsæther holder foredrag om *Veiledning til kunstforståelse* (med lysbilder). Etter foredragene vil det bli anledning til å stille spørsmål.

Kurs II begynner torsdag 1. nov. og fortsetter følgende 5 torsdager — hver aften kl. 20 i klubblokalet, Akersveien 5.

Dr. philos. Daniel Haakonsen gjennomgår Henrik Ibsens «Fruen fra havet» og deretter samtale. Stykket skal oppføres på Nationalteatret etter jul. Det er meningen å invitere teaterfolk til diskusjonen.

Felles for begge kurs:

For hele kurset kr. 10.—. Enkeltbillett kr. 2.—. Ungdom halv pris.

Skolen vil stille til disposisjon foredrag om **Katolsk litteratur** som er kommet ut eller som kommer ut i høst.

KATOLSK GUTT

(22 år) ønsker værelse i Oslo eller omegn. Deler gjerne med katolikk. Eksp. anv.

KONTORDAME

dyktig i stenografi og maskinskrivning får ansettelse fra 1. januar 1952. Ansøking sendes adm. direktør, Norrøna Fabrikker A/S, Porsgrunn.

PROSPEKTKORT

I St. Olavs ekspedisjon er de vakre kort fra «**Den Liturgiske utstilling**» ennå å få. Kort fra **St. Olavs kirke**, flyfoto fra Akersveien, og en del kort fra den nyinnredede kirke i **Halden**.

FERIEHJEMMET «PERSBRÅTEN»

Dt er adgang til leie av Persbråten fra nå og hele vinteren. 2 timers togreise fra Oslo Ø. til **Bleiken st.** Hadeland. Tur og retur kr. 12.50 (klippekort). Avtal tid med formannen i Forvaltnings-komiteén: fru Aggi Bruce, tlf. 42 33 32 form. Privat 41 60 66.

DIDRIK ANDERSEN
GLASS — SPEIL

BERGEN

Kjente Bergensfirmaer

ERLING KRAGE A.S.

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

NYGÅRDSGT. 12

MANUFAKTURVARER
SENGEUTSTYR

Sverre W. Monsen
Bergen

BIRGER MICHELSEN

MALERMESTER
FOSSWINKELGATE 20
Maler prestegården i Bergen
Tlf. 12 443 -- 97 269

GJERTSEN

≡≡≡ **BOKHANDEL** ≡≡≡

BERGEN

Alliance

KONFEKTFORRETNING
Nygårdsgate 1. — Telf. 11 907 Bergen
Alt i sjokolade

KOBA CHRISTENSENS

BEGRAVELSESBYRÅ

ENGEN 37 - BERGEN

Telefon: 11 804
Privat: 98 013 - 96 588

Hos oss finner De alt i
UNDERTØY — SENGEUTSTYR
FABRIKKUTSALGET

All slags

skadeforsikring

BRØDR. KREBS

Børste & Penselindustri

Telefon 11 317

Bergen

Ehr. Vestrheim & Co.

MEK. VERKSTED & RØRFORRETNING

VESTRE STRØMKAI 1 — BERGEN — TELEFON 16 794

KR. JOHANNESSEN

Gamle Nygårdsvei 1 - Telefon 11 711

Alle sorter: SMØR - OST - VILDT

JACOB KREBS

BØRSTEFABRIKK

FOTOGRAFISKE ARTIKLER - KINO OG LYSBILLEDTSTYR

A/s. Wernøe & Gulbrandsen

KODAKFILM - KINOMASKINER - RØNTGENFILM

Hopsdal & Dahl ^{A/s}

Aut. Install.-, Radio- og Utstysforretning

TORNØEGÅRDEN — BERGEN

HANEVIK & SØNN

SNEKKERFORRETNING

TELEF. 13 081

BERGEN

MARKEN 16

K. LUNDEKVAM

SKOMAKER

GL. NYGÅRDSV. 3 — TELEFON 15 673

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsv. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 33 22 46

Privat 41 64 78 - 69 43 72

NORENBERG & CO. A.S

— Margarinfabrikk —

OSLO

Leverandør av den bekjente

«NOCO» margarin

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

**Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler**

Engeset & Larsen
MANUFAKTUR EN GROS - EN DETALJ
FREDRIKSTAD

Hvorfor ikke

benytte Dem av en katolikk ved bestilling av trykksaker?

John Johnsens Trykkeri, Oppdal

Julen nærmer seg

Gjør Deres bestillinger av julegavebøkene i god tid. Og finn dem i vår Katalog nr. 2 og i *Katolsk Boknytt*. Og husk at vi også kan hjelpe Dem med julekort. Vi har et lite, men rikt utvalg av de fine «Hummelkort». Pris: kr. 0.50 pr. stk.

Den fullstendige messetekst til Alle helgenfest, foreligger nå. Pris: kr. 0.35 pr. stk.

KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL
Akersveien 5, Oslo.
Postgirokonto: 153 21.

«NORMA»

har alt i kolonialvarer

Ullevålsv. 1, Oslo. - Tlf. 33 23 09

EINAR LEONTHIN

Hvorfor ikke

benytte Dem av en katolikk?

Frithjof Wasler, malermester, Oslo

Telefon 535925

FREDRIK HVEDING

Tekn. Kem. Fabrikk og Farvehandel

Kirkegt. 3, Oslo

Telefon: butikk 42 30 63

kontor 42 15 22 - 41 60 79

HANS KARLSEN MALERFORRETNING

Utfører all slags
malerarbeid

Tordenskjoldsgt. 6 B

Tlf. 41 07 76 - Oslo

Johan Olsen & Sønner

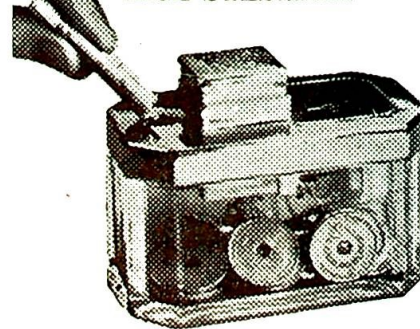
Murmester og Entreprenørforretning

Kongensgt. 17 - Oslo

Etabl. 1896

Tlf. 42 50 85 - 42 52 23

SPARING ER LAGRING
AV KRAFT SOM BE-
NYTTES I DET BELEI-
LIGE ØYEBLIKK!

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet